

Handläggare
Brundin Marie-Louise

Datum
2016-02-05

Diarienummer
UBN-2016-0408

Utbildningsnämnden

Strategi för öppen förskola samlokaliserad med familjecentral

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslås besluta

att anta en strategi som innebär att Uppsalas öppna förskolor ska ligga i nära anslutning till eller vara samlokaliserad med andra centrala aktörer i en gemensam familjecentral,

att uppdra till utbildningsförvaltningen att ta fram ett förslag på en ny öppen förskola som ska drivas i kommunal regi, samt

att att initiera en dialog med styrgruppen för familjecentraler om hur uppföljning av verksamhetens effekter på det förebyggande arbetet kan utvecklas.

Sammanfattning

Målet är att kommunens öppna förskolor ska vara en del av familjecentralerna – där samverkan sker mellan öppen förskola, mödravårdscentral, barnavårdscentral och socialtjänsten. Dessa ska företrädesvis vara samlokaliserade för att ge bästa möjliga utfall när det gäller att främja en god hälsa för barn och föräldrar och ur ett samverkansperspektiv.

Ärendet

Utbildningsnämnden föreslås anta en strategi som förordar att Uppsalas öppna förskolor ska arbeta familjecentrerat. Denna strategi utgår ifrån en rapport som företaget Ramböll har tagit fram på uppdrag av Socialdepartementet i november 2014. Rapporten heter ”Familjecentrum kartläggning och utvärdering”. Den vanligast förekommande benämningen för denna verksamhet är familjecentraler och därför används detta begrepp istället för familjecentrum i detta ärende.

Enligt den definition som används i rapporten är en familjecentral en samlokalisering av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänstens verksamhet. En familjecentral bedriver verksamhet som är hälsofrämjande, förebyggande och stödjande. På längre sikt finns en förväntan att familjecentraler ska leda till ett bättre förebyggande arbete

och bättre hälsa för barn och föräldrar. Någon direkt jämförelse med traditionell organisering har inte gjorts i denna utvärdering.

I Uppsala finns idag sex öppna förskolor som drivs i kommunal regi. Kristallen och Treklangens öppna förskolor ingår i Gottsunda familjecentral, Liljefors öppna förskola ingår i Liljefors familjecentral, Stenhagens öppna förskola ingår i Stenhagens familjecentral och Sävja öppna förskola ingår i Sävjas familjecentral. Disponentvillans öppna förskola har ett samarbete med MVC och BVC i Flogsta och med Stenhagens familjeenhet. Hur samarbetet ser ut och hur ofta de olika verksamheterna träffas varierar.

Strategin som handlar om ett familjecentrerat arbetssätt innebär att kommunens öppna förskolor och familjeenheter (råd och stöd) samarbetar med landstingets MVC och BVC. Kommunen och landstinget har ett samverkansavtal och en gemensam verksamhetsplan. Förutom samverkansavtal och gemensamma riktlinjer styrs de olika verksamheterna av hälso- och sjukvårdslagen, socialtjänstlagen, skollagen och offentlighets- och sekretesslagen. För att familjecentralernas arbete ska gå att värdera krävs dokumentation och uppföljning av verksamheterna. Exempel på uppföljning kan vara antal besökare per vecka, andelen fäder, antalet kontakter med MVC, BVC och socialtjänsten.

Barnkonsekvensanalys

Familjecentralerna i Uppsala vänder sig huvudsakligen till barn mellan 0-5 år och deras föräldrar. Upptagningsområdena varierar i storlek mellan de olika familjecentralerna. De flesta familjecentraler arbetar med olika typer av gruppverksamhet exempelvis, föräldragrupper inom MVC och BVC, socialtjänstens stödsamtal, språkgrupper för invandrarföräldrar, babymassage, psykiskt sköra föräldrar, föräldrar med tidigare missbruk mm. Detta förebyggande arbete gynnar barnen i deras utveckling då barnen får delta i olika gruppsammanhang tillsammans med sina föräldrar vilket stärker banden mellan barnen och föräldrarna.

Ekonomiska konsekvenser

Det finns inga ekonomiska konsekvenser för att anta den föreslagna strategin att de öppna förskolor som drivs i kommunal regi ska arbeta familjecentrerat. I budgeten för 2016 finns medel avsatta för att starta ytterligare en öppen förskola i kommunal regi som ska samlokaliseras eller finnas i nära anslutning till en familjecentral. Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att återkomma med ett förslag angående var denna nya öppna förskola ska ligga.

Utbildningsförvaltningen

Birgitta Pettersson
Direktör